

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه‌ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارایه دهنده درس: گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی

عنوان درس: مدیریت کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی

کد درس:

نوع و تعداد واحد:^۱ ۲ (نظری)

نام مسئول درس:

مدرس/مدرسین: فریبرز درودی

پیش‌نیاز/هم‌زمان:

رشته و مقطع تحصیلی: دکتری تخصصی/علم اطلاعات و دانش‌شناسی

اطلاعات مسئول درس:

رتبه علمی: استادیار

رشته تخصصی: علم اطلاعات و دانش‌شناسی

محل کار: پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک)

تلفن تماس: ۰۹۱۲۷۸۲۱۴۸۳

نشانی پست الکترونیک: doroudi@irandoc.ac.ir

^۱ مشتمل بر: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: ۲ واحد نظری، ۱ واحد عملی)

توصیف کلی درس (انتظار می‌رود مسئول درس ضمن ارائه توضیحاتی کلی، بخش‌های مختلف محتوایی درس را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند):

مدیریت کتابخانه و مراکز اطلاع‌رسانی یکی از مهارت‌ها و توانمندی‌های موثر برای اداره این مراکز علمی- فرهنگی است. برخی از مطالب مهم این زمینه مطالعاتی عبارت است از: مبانی و نظریه‌های مدیریت، شناخت مفاهیم و تعاریف این حوزه، آشنایی با ساختار مدیریتی، شناخت روش‌های کلان مدیریت، آشنایی با برنامه‌ریزی، سازماندهی، اداره، بودجه‌بندی، نظارت و ارزیابی فعالیت کارکنان، روش‌های کاری و اداره بخش‌های مختلف، تحلیل فعالیت‌های تخصصی، شناخت ماهیت حرفه‌ای خدمات، آشنایی با توانایی‌هایی کارکنان و تقسیم‌کار، تحلیل عملکرد، ارائه راهکارهای مدیریتی برای تعامل با کارکنان، ویژگی فعالیت‌های تخصصی و ارتقای جایگاه حرفه‌ای.

اهداف کلی / محورهای توان‌مندی:

- ۱- آشنایی با مفاهیم مدیریت و سازمان
- ۲- آشنایی با برنامه‌ریزی در مدیریت کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی
- ۳- آشنایی با مفاهیم هدف، راهبرد و خط‌مشی در کتابخانه‌ها
- ۴- آشنایی با مفاهیم سازماندهی و رهبری در سازمان
- ۵- آشنایی با فرایند کنترل سازمانی
- ۶- آشنایی با مفهوم انگیزش و فرایندهای انگیزشی در کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی
- ۷- آشنایی با مفهوم نوآوری و مدیریت نوآوری در سازمان
- ۸- آشنایی با کیفیت فراگیر در کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توان‌مندی:

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:

بتواند با روش‌های مدیریت کتابخانه و مرکز اطلاع‌رسانی آشنا شود و نسبت به برنامه‌ریزی، سازماندهی، تدوین خط‌مشی، کنترل، نظارت، تدوین راهبرد، اجرا، ارزیابی و دریافت بازخورد از فعالیت‌های حرفه‌ای دانش لازم را کسب کند. همچنین بتواند آشنایی مطلوبی نسبت به شیوه مدیریت مناسب کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی بر اساس اصول حرفه‌ای و ویژگی‌های تخصصی به دست آورد. علاوه بر آن، با انواع تحلیل‌ها و ارزیابی‌های حرفه‌ای آشنا شده و مسائل اخلاقی و حقوقی در مدیریت را بشناسد، و بتواند در فعالیت حرفه‌ای و تخصصی خود از شیوه‌های تحلیل عملکرد استفاده کند.

رویکرد آموزشی!

■ ترکیبی^۳

□ حضوری

□ مجازی^۲

روش‌های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

□ کلاس وارونه

□ یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال

■ یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی

□ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

□ یادگیری اکتشافی هدایت شده

■ یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی

□ یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد حضوری

■ سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)

□ بحث در گروه‌های کوچک

□ ایفای نقش

□ یادگیری اکتشافی هدایت شده

□ یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)

□ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

□ یادگیری مبتنی بر سناریو

□ استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط هم‌تایان)

□ یادگیری مبتنی بر بازی

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد ترکیبی

ترکیبی از روش‌های زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می‌رود.

لطفاً نام ببرید: بهره‌گیری از روش سخنرانی تعاملی در کنار یادگیری مبتنی بر ارائه مفاهیم و تعامل آموزشی در یک محیط مجازی

1. Educational Approach

2. Virtual Approach

3. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجو	نام مدرس / مدرسان
۱	مفاهیم و تعاریف مدیریت	سخنرانی تعاملی و ارتباط متقابل	مطالعه و پاسخگویی به سوال ها و انجام برخی محالیف کلاسی	فریبرز درودی
۲	معرفی نظریه های مهم مدیریت	سخنرانی تعاملی و ارتباط متقابل	مطالعه و پاسخگویی به سوال ها و انجام برخی محالیف کلاسی	فریبرز درودی
۳	شناخت ساختار و عملکرد کتابخانه و مرکز اطلاع رسانی	سخنرانی تعاملی و ارتباط متقابل	مطالعه و پاسخگویی به سوال ها و انجام برخی محالیف کلاسی	فریبرز درودی
۴	آشنایی با مدیریت راهبردی	سخنرانی تعاملی و ارتباط متقابل	مطالعه و پاسخگویی به سوال ها و انجام برخی محالیف کلاسی	فریبرز درودی
۵	کاربرد مدیریت راهبردی در کتابخانه و مرکز اطلاع رسانی	سخنرانی تعاملی و ارتباط متقابل	مطالعه و پاسخگویی به سوال ها و انجام برخی محالیف کلاسی	فریبرز درودی
۶	معرفی روش مدیریتی، هنری، مینشتربرگ	سخنرانی تعاملی و ارتباط متقابل	مطالعه و پاسخگویی به سوال ها و انجام برخی محالیف کلاسی	فریبرز درودی
۷	سبب کیفیت عملکرد در کتابخانه و مرکز اطلاع رسانی	سخنرانی تعاملی و ارتباط متقابل	مطالعه و پاسخگویی به سوال ها و انجام برخی محالیف کلاسی	فریبرز درودی
۸	امتحان میان ترم	آزمون	هائیکلی برای برگزاری آزمون	فریبرز درودی
۹	مدل تعالی سازمانی (مفاهیم)	سخنرانی تعاملی و ارتباط متقابل	مطالعه و پاسخگویی به سوال ها و انجام برخی محالیف کلاسی	فریبرز درودی

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجو	نام مدرس / مدرسان
۱۰	مدل تعالی سازمانی (کاربرد)	تخترانی تعاملی و ارتباط متقابل	مطالعه و پاسخگویی به سوال ها و انجام برخی تکالیف کلاسی	فریبرز رودی
۱۱	آشنایی با مدل های تحلیل شکاف (سروکوآل)	تخترانی تعاملی و ارتباط متقابل	مطالعه و پاسخگویی به سوال ها و انجام برخی تکالیف کلاسی	فریبرز رودی
۱۲	آشنایی با مدل های تحلیل شکاف (ایب کوآل)	تخترانی تعاملی و ارتباط متقابل	مطالعه و پاسخگویی به سوال ها و انجام برخی تکالیف کلاسی	فریبرز رودی
۱۳	نواوری در مدیریت کتابخانه	تخترانی تعاملی و ارتباط متقابل	مطالعه و پاسخگویی به سوال ها و انجام برخی تکالیف کلاسی	فریبرز رودی
۱۴	آشنایی با استانداردهای مدیریتی در کتابخانه ها و مراکز اطلاع رسانی	تخترانی تعاملی و ارتباط متقابل	مطالعه و پاسخگویی به سوال ها و انجام برخی تکالیف کلاسی	فریبرز رودی
۱۵	مکات اخلاقی، ایجاد انگیزش و مسائل حقوقی در مدیریت	تخترانی تعاملی و ارتباط متقابل	مطالعه و پاسخگویی به سوال ها و انجام برخی تکالیف کلاسی	فریبرز رودی
۱۶	جمع‌بندی، نتیجه‌گیری، رفع اشکال و پاسخ به پرسش‌ها	تخترانی تعاملی و ارتباط متقابل	مطالعه و پاسخگویی به سوال ها و انجام برخی تکالیف کلاسی	فریبرز رودی
۱۷	آزمون نهایی			

وظایف و انتظارات از دانشجو:

منظور وظایف عمومی دانشجو در طول دوره است. وظایف و انتظاراتی نظیر حضور منظم در کلاس درس، انجام تکالیف در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه‌های کلاس^۱

روش ارزیابی دانشجو:

- ذکر نوع ارزیابی (تکوینی/تراکمی)^۲ ترکیبی از دو روش تکوینی و تراکمی
- ذکر روش ارزیابی دانشجو تکلیف کلاسی، ارائه کنفرانس، پاسخگویی به پرسش‌های کلاسی
- ذکر سهم ارزشیابی هر روش در نمره نهایی دانشجو نمره فعالیت و مشارکت کلاسی ۲ + نمره کنفرانس ۳ + نمره میان ترم ۵ + نمره امتحان پایانی ۱۰ = ۲۰ نمره کل

✓ ارزیابی تکوینی (سازنده):^۳ ارزیابی دانشجو در طول دوره آموزشی با ذکر فعالیت‌هایی که دانشجو به طور مستقل یا با راهنمایی استاد انجام می‌دهد. این نوع ارزیابی می‌تواند صرفاً با هدف آرایه بازخورد اصلاحی و رفع نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت دانشجو صورت پذیرفته و یا با اختصاص سهمی از ارزیابی به آن، در نمره دانشجو تأثیرگذار باشد و یا به منظور تحقق هر دو هدف، از آن استفاده شود.

نظیر: انجام پروژه‌های مختلف، آزمون‌های تشخیصی ادواری، آزمون میان ترم مانند کاربرگ‌های کلاسی و آزمونک (کوئیز) های کلاسی

- ✓ ارزیابی تراکمی (پایانی):^۴ ارزیابی دانشجو در پایان دوره است که برای مثال می‌تواند شامل موارد زیر باشد:
- آزمون‌های کتبی، شفاهی و یا عملی با ذکر انواع آزمون‌ها برای مثال آزمون‌های کتبی شامل آزمون‌های کتبی بسته پاسخ اعم از «چندگزینه‌ای»، «جورکردنی گسترده»، «درست- نادرست» و آزمون‌های کتبی باز پاسخ اعم از تشریحی و کوتاه پاسخ، آزمون‌های استدلالی نظیر آزمون ویژگی‌های کلیدی، سناریونویسی با ساختن فرضیه و، آزمون‌های عملی که برای

۱. این وظایف مصادیقی از وظایف عمومی هستند و می‌توانند در همه انواع دوره‌های آموزشی اعم از حضوری و مجازی، لحاظ گردند.

۲. در رویکرد آموزشی مجازی، سهم ارزیابی تکوینی بیش از سهم ارزیابی تراکمی باشد.

مثال می‌تواند شامل انواع آزمون‌های ساختارمند عینی نظیر^۱OSCE،^۲OSLE و ... و یا ارزیابی مبتنی بر محل کار^۳ با استفاده از ابزارهایی نظیر DOPS، لاگ‌بوک^۴، کارپوشه (پورت فولیو)^۵، ارزیابی ۳۶۰ درجه^۶ و باشد.

منابع:

منابع شامل کتاب‌های درسی، نشریه‌های تخصصی، مقاله‌ها و نشانی وبسایت‌های مرتبط می‌باشد.

الف) کتب:

Higgins, S. (2016). *Managing Academic Libraries: principles and practice*. Cambridge: Chandos Publishing (Elsevier).

Stueart, R. D. & Moran, B. B. (2007). *Library and information center management*. Libraries. Westport: Libraries Unlimited.

سینق، م. (۱۳۸۸). مدیریت کتابخانه و نظام اطلاع‌رسانی. تهران: نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور.

ب) مقالات:

Agustina, R., Suprianto, D., & Cahyo, N. (2020). THE Analysis of Library Visitor Satisfaction Using the Servqual Method. *Indonesian Journal of Engineering Research*, 1(1), 7-13.

Deng, Z. (2017, May). Research on service innovation of library in big data age. In *Advances in Social Science Education and Humanities Research*, 101 Paper presented at the 4th International Conference on Education Management and Computing Technology (ICEMCT 2017), Hangzhou, China.

Hamid, A., & Ahmad, Z. (2019). Information management strategies in NGOs' libraries: Innovation is the way forward. *Pakistan Library & Information Science Journal*, 50(2), 75-84.

-
1. Objective Structured Clinical Examination
 2. Objective Structured Laboratory Examination
 3. Workplace Based Assessment

۴. مشاهده مستقیم مهارت‌های بالینی Direct Observation of Procedural Skills : روشی است که به طور ویژه، برای ارزیابی مهارت‌های عملی (پروسیجرها) طراحی شده است. در این روش فراگیر در حین انجام پروسیجر، مورد مشاهده قرار می‌گیرد و عملکرد وی بر اساس یک چک لیست ساختارمند، ارزیابی می‌شود. با این روش، بعد از هر بار انجام آزمون، نقاط قوت و ضعف فراگیر شناسایی می‌شوند. فرایند مشاهده فراگیر در حدود ۱۵ دقیقه و ارائه بازخورد به وی حدود ۵ دقیقه به طول می‌انجامد.

5. Logbook
6. Portfolio
7. Multi Source Feedback (MSF)

Hery Wihardika Griadhi, M. (2018). An evaluation on library services using SERVQUAL method. In *SHS Web of Conferences* (Vol. 42, p. 00071). EDP Sciences.

Islam, M. A., Agarwal, N. K., & Ikeda, M. (2015). Conceptualizing value co-creation for service innovation in academic libraries. *Business Information Review*, 32(1), 45-52.

Rambeli, S. A., & Yunus, A. M. (2018). The knowledge management practices at PTAR in promoting creativity and innovation among staff. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 8(9), 364-374.

Sharma, C. (2017). Initiating and linking total quality management in libraries. *World Wide Journal of Multidisciplinary Research and Development*, 3(10), 119-122.

Singh, B. (2017). Strategic Library Automation: A Practical Approach. *Journal of Advancements in Library Sciences*, 4(3), 27-30.

Singh, V. P.(2019). Total Quality Management (TQM) and its Applications in Libraries. *Sustainable Resource Management through Innovative Management Practices*, 73.

Yeh, S. T., & Walter, Z. (2017). Determinants of service innovation in academic libraries through the lens of disruptive innovation. *College & Research Libraries*, 77(6), 795.

ج) محتوای الکترونیکی:

د) منابع برای مطالعه بیشتر:

چک لیست ارزیابی طرح دوره						
گروه	رشته مقطع	نام درس	آیتم	معیارهای ارزیابی	چگونگی پردازش طرح با توجه به معیارها	
					قابل قبول	نیازمند اصلاح توضیحات در خصوص موارد نیازمند اصلاح
			اطلاعات درس	به اطلاعات کلی درس اعم از گروه آموزشی ارایه دهنده درس، عنوان درس، کد درس، نوع و تعداد واحد، نام مسؤول درس و سایر مدرسان، دروس پیش نیاز و همزمان و رشته و مقطع تحصیلی اشاره شده است.		
			اطلاعات مسؤول درس	اطلاعات مسؤول درس اعم از رتبه علمی، رشته تخصصی، اطلاعات تماس و ... درج شده است.		
			توصیف کلی درس	بخش‌های مختلف محتوایی درس در حد یک یا دو بند معرفی شده است.		
			اهداف کلی/محورهای توانمندی	اهداف کلی/محورهای توانمندی با قالب نوشتاری صحیح درج شده‌اند.		
			اهداف اختصاصی/زیرمحورهای هر توانمندی	اهداف اختصاصی/زیرمحورهای هر توانمندی با قالب نوشتاری صحیح درج شده‌اند.		
			رویکرد آموزشی	رویکرد آموزشی مورد نظر در ارایه دوره اعم از حضوری، مجازی و ترکیبی مشخص شده است.		
			روش‌های یاددهی-یادگیری	روش‌های یاددهی و یادگیری درج شده‌اند.		
			تقویم درس	جدول مربوط به تقویم درس، به طور کامل تکمیل شده است.		

			وظایف و انتظارات از دانشجویان نظیر حضور منظم در کلاس درس، انجام تکالیف در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه‌های کلاس و ... تعریف شده و درج گردیده است.	وظایف و انتظارات از دانشجو			
			نحوه ارزیابی دانشجو با ذکر نوع ارزیابی (تکوینی/تراکمی)، روش ارزیابی و سهم هر نوع / روش ارزیابی در نمره نهایی دانشجو، درج شده است.	نحوه ارزیابی دانشجو			
			کتاب‌های درسی، نشریه‌های تخصصی، مقاله‌ها و نشانی وبسایت‌های مرتبط، معرفی شده‌اند	منابع			